

EKSAMENSOPPGAVE

Fag: Elektronikk IRE 20012

Lærer/telefon: Per Thomas Huth/90955659

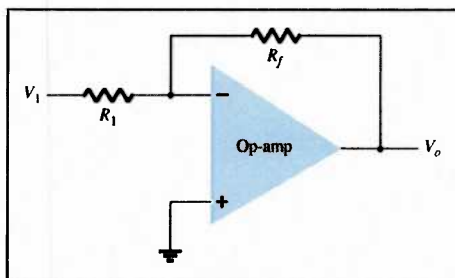
Grupper: 12ELE, 12ELEY	Dato: 13. desember 2013	Tid: 09.00 – 13.00
Antall oppgavesider: 5	Antall vedleggsider: 5	
Sensurfrist: 16.1.2014		
Hjelpemidler: Kalkulator. Skrivesaker. Personlig formelsamling på 10 ark. (Maskin eller håndskrevet.)		
KANDIDATEN MÅ SELV KONTROLLERE AT OPPGAVESETTET ER FULLSTENDIG		

Generelt for alle oppgaver gjelder at alle svar må begrunnes. Alle deloppgaver (a, b...) teller like mye.

OPPGAVE -1

Koplingene under benytter ideelle operasjonsforsterkere.

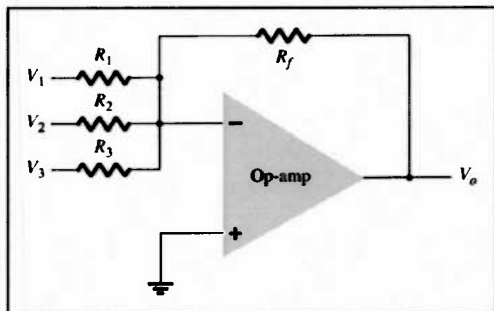
- Hva kjennetegner en ideell operasjonsforsterker?
- Finn et uttrykk for utgangsspenningen som funksjon av spenningen inn i figur1 **under**. Hva slags krets er dette?

Figur 1. Op amp krets.

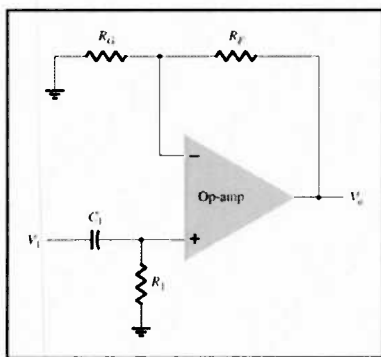
- Finn et uttrykk for utgangsspenningen som funksjon av spenningen inn i figur 2 **under**. Hva slags krets er dette?

d) Hva blir utgangspenningen om alle motstandene er like og inngangene alle lik 10 volt?

Figur 2. Op amp krets.

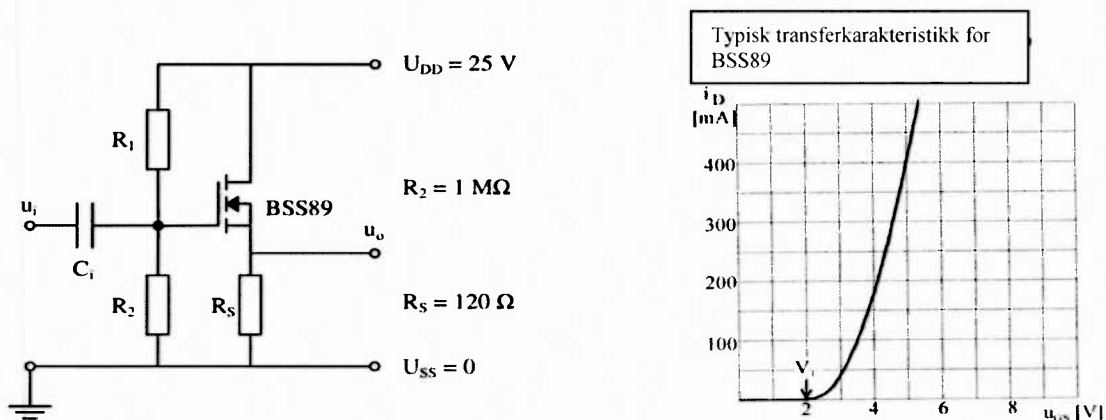
- e) Finn transferfunksjonen $H(s)$ for kretsen i figur 3 **under** med hensyn til utgang v_o og inngang v_i .
- f) Anta at $R_G \gg R_F$. Hva blir $H(s)$ nå?
- g) Utled grensefrekvensen til filteret ut i fra $|H(j2\pi f)|$. Ta utgangspunkt i -3dB punktet.
- h) Hva slags krets er dette?

Figur 3. Op amp krets.

OPPGAVE - 2

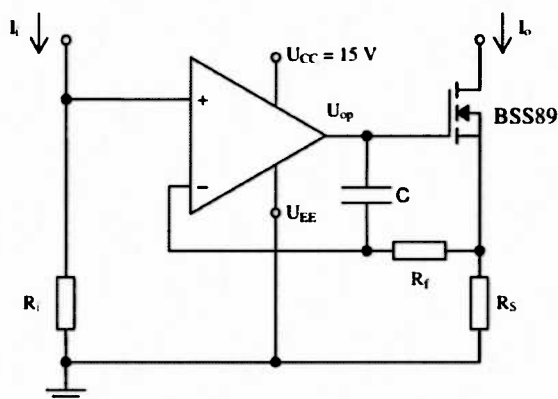
Kretsen under er bygget rundt en E-MOSFET med tilhørende karakteristikk.

Figur 4. MOSFET -krets

- Hva slags krets er dette?
- Finn U_{GS} til kretsen når det går en kanalstrøm på 100mA.
- Finn øvrige arbeidspunktspenninger: U_{DS} og U_G .
- Finn R_1 slik at arbeidspunktene blir de samme som over.
- Finn inngangsimpedansen til kretsen.
- Erstatt R_2 med en ideell zenerdiode som forspennes i sperreretning. Hva må zenerspenningen være for at arbeidspunktene til kretsen ikke forandres?
- Zenerspenningen settes til 13 volt. Da kan R_S korrigeres slik at strømmen arbeidspunktet opprettholdes. Hva blir den nye verdien på R_S ?
- Hvordan kan du forandre forspenningsnettverket slik at inngangsimpedansen blir i M-ohms området uten å forandre R_1 og R_2 ? Lag en skisse.

Den samme typen transistor BSS89 som er benyttet over også brukt for kretsen i Figur 5. Vi regner operasjonsforsterkeren som ideell. Man ønsker at $I_o = 200\text{ mA}$ ved $I_i = 100\text{ mA}$. (LIKESTRØM)

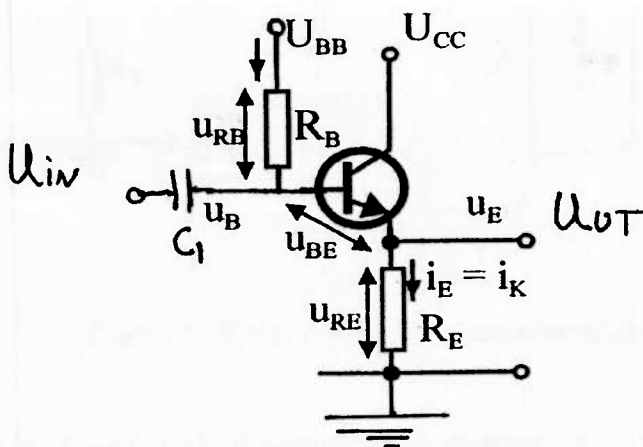

Figur 5. Ukjent krets

- i) Finn uttrykket for I_o som en funksjon av I_i og motstandene (Kun to).
- j) Hva slags funksjon har denne kretsen.
- k) Beregn R_i når $R_s = 17 \Omega$.
- l) Hva blir spenningen over gate-source?
- m) Hvis utgangen av OpAmpen legges til halvparten av driftsspenningen. Hva blir verdien av R_s for at $I_o = 200 \text{ mA}$ som før?

OPPGAVE - 3

- a) Transistoren som brukes i **hele** oppgaven er en BC547B. Hva er kollektor emitter sammenbruddspenningen for denne og under hvilke forhold er den målt.
- b) Hva slags kopling er vist i figur 6.

Figur 6. Transistorkopling

- c) Kretsen i figur 6 har følgende spennings, konstanter og komponentverdier: $U_{CC} = 14$ V, $U_{BB} = 6.0$ V, $R_B = 47$ k Ω , $R_E = 2,4$ k Ω , $n = 1.3$ og $V_T = 25$ mV. Finn strømforsterkningen β fra data om transistoren. Hva er maksimal, minimal og typisk verdi. Bruk typisk verdi videre i oppgaven.
- d) Finn arbeidspunktstrømmen (I_{KQ}) ved hjelp av en overslagsberegning.
- e) Finn arbeidspunktspenningen U_{KEQ} ved hjelp av overslagsberegninger.
- f) Finn kretsens forsterkning for små signaler og middels frekvenser.
- g) Beregn inngangsresistansen og utgangsresistansen til kretsen uten å ta hensyn til earlyeffekten.
- h) Hvilken nedre grensefrekvens vil vi få på inngangen hvis $C_1 = 120$ nF.
- i) Kretsen som er regnet på til nå er en ekvivalent. Forelå et forspenningsnettverk som gjør at man bare trenger en spenningskilde (U_{CC}). Tegn en skisse.
- j) Dimensjoner forspenningsnettverket så det stemmer med ekvivalenten.

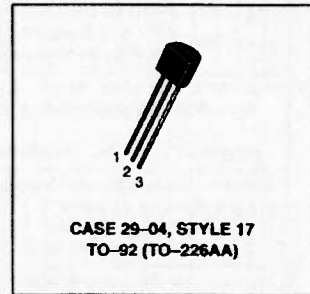
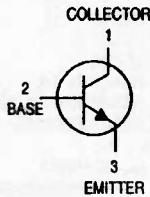
Vedlegg -1

MOTOROLA
SEMICONDUCTOR TECHNICAL DATA

Order this document
 by BC546/D

Amplifier Transistors
NPN Silicon

BC546, B
BC547, A, B, C
BC548, A, B, C

MAXIMUM RATINGS

Rating	Symbol	BC 546	BC 547	BC 548	Unit
Collector-Emitter Voltage	V_{CE0}	65	45	30	Vdc
Collector-Base Voltage	V_{CBO}	80	50	30	Vdc
Emitter-Base Voltage	V_{EBO}	6.0			Vdc
Collector Current - Continuous	I_C	100			mA dc
Total Device Dissipation @ $T_A = 25^\circ\text{C}$ Derate above 25°C	P_D	625 5.0			mW mW/ $^\circ\text{C}$
Total Device Dissipation @ $T_C = 25^\circ\text{C}$ Derate above 25°C	P_D	1.5 12			Watt mW/ $^\circ\text{C}$
Operating and Storage Junction Temperature Range	T_J, T_{stg}	-55 to +150			$^\circ\text{C}$

THERMAL CHARACTERISTICS

Characteristic	Symbol	Max	Unit
Thermal Resistance, Junction to Ambient	$R_{\theta JA}$	200	$^\circ\text{C/W}$
Thermal Resistance, Junction to Case	$R_{\theta JC}$	83.3	$^\circ\text{C/W}$

ELECTRICAL CHARACTERISTICS ($T_A = 25^\circ\text{C}$ unless otherwise noted)

Characteristic	Symbol	Min	Typ	Max	Unit
OFF CHARACTERISTICS					
Collector-Emitter Breakdown Voltage ($I_C = 1.0\text{ mA}, I_B = 0$)	BC546 BC547 BC548	$V_{(BR)CEO}$	65 45 30	— — —	V
Collector-Base Breakdown Voltage ($I_C = 100\ \mu\text{A dc}$)	BC546 BC547 BC548	$V_{(BR)CBO}$	80 50 30	— — —	V
Emitter-Base Breakdown Voltage ($I_E = 10\ \mu\text{A}, I_C = 0$)	BC546 BC547 BC548	$V_{(BR)EBO}$	6.0 6.0 6.0	— — —	V
Collector Cutoff Current ($V_{CE} = 70\text{ V}, V_{BE} = 0$) ($V_{CE} = 50\text{ V}, V_{BE} = 0$) ($V_{CE} = 35\text{ V}, V_{BE} = 0$) ($V_{CE} = 30\text{ V}, T_A = 125^\circ\text{C}$)	BC546 BC547 BC548 BC546/547/548	I_{CES}	— — — —	0.2 0.2 0.2 —	nA μA

REV 1

© Motorola, Inc. 1996

Vedlegg - 2

BC546, B BC547, A, B, C BC548, A, B, C

ELECTRICAL CHARACTERISTICS ($T_A = 25^\circ\text{C}$ unless otherwise noted) (Continued)

Characteristic	Symbol	Min	Typ	Max	Unit
ON CHARACTERISTICS					
DC Current Gain ($I_C = 10 \mu\text{A}$, $V_{CE} = 5.0 \text{ V}$)	BC547A/548A	—	90	—	—
	BC546B/547B/548B	—	150	—	—
	BC548C	—	270	—	—
($I_C = 2.0 \text{ mA}$, $V_{CE} = 5.0 \text{ V}$)	BC546	110	—	450	—
	BC547	110	—	800	—
	BC548	110	—	800	—
	BC547A/548A	110	180	220	—
	BC546B/547B/548B	200	290	450	—
	BC547C/BC548C	420	520	800	—
($I_C = 100 \text{ mA}$, $V_{CE} = 5.0 \text{ V}$)	BC547A/548A	—	120	—	—
	BC546B/547B/548B	—	180	—	—
	BC548C	—	300	—	—
Collector–Emitter Saturation Voltage ($I_C = 10 \text{ mA}$, $I_B = 0.5 \text{ mA}$) ($I_C = 100 \text{ mA}$, $I_B = 5.0 \text{ mA}$) ($I_C = 10 \text{ mA}$, $I_B = \text{See Note 1}$)	$V_{CE(sat)}$	—	0.09 0.2 0.3	0.25 0.6 0.6	V
Base–Emitter Saturation Voltage ($I_C = 10 \text{ mA}$, $I_B = 0.5 \text{ mA}$)	$V_{BE(sat)}$	—	0.7	—	V
Base–Emitter On Voltage ($I_C = 2.0 \text{ mA}$, $V_{CE} = 5.0 \text{ V}$) ($I_C = 10 \text{ mA}$, $V_{CE} = 5.0 \text{ V}$)	$V_{BE(on)}$	0.55 —	— —	0.7 0.77	V
SMALL–SIGNAL CHARACTERISTICS					
Current–Gain — Bandwidth Product ($I_C = 10 \text{ mA}$, $V_{CE} = 5.0 \text{ V}$, $f = 100 \text{ MHz}$)	f_T	150 150 150	300 300 300	— — —	MHz
Output Capacitance ($V_{CB} = 10 \text{ V}$, $I_C = 0$, $f = 1.0 \text{ MHz}$)	C_{obo}	—	1.7	4.5	pF
Input Capacitance ($V_{EB} = 0.5 \text{ V}$, $I_C = 0$, $f = 1.0 \text{ MHz}$)	C_{ibo}	—	10	—	pF
Small–Signal Current Gain ($I_C = 2.0 \text{ mA}$, $V_{CE} = 5.0 \text{ V}$, $f = 1.0 \text{ kHz}$)	h_{fe}	125 125 125 240 450	— — 220 330 600	500 900 260 500 900	—
Noise Figure ($I_C = 0.2 \text{ mA}$, $V_{CE} = 5.0 \text{ V}$, $R_S = 2 \text{ k}\Omega$, $f = 1.0 \text{ kHz}$, $\Delta f = 200 \text{ Hz}$)	NF	— — —	2.0 2.0 2.0	10 10 10	dB

Note 1: I_B is value for which $I_C = 11 \text{ mA}$ at $V_{CE} = 1.0 \text{ V}$.

Vedlegg - 3

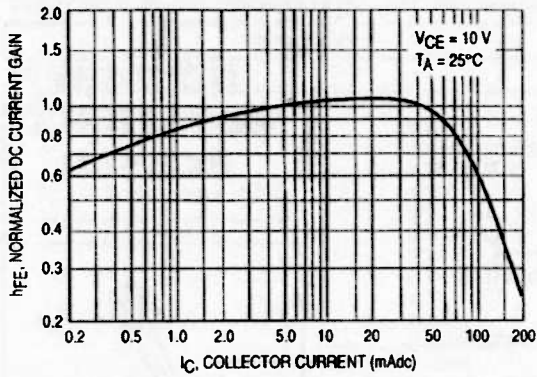

Figure 1. Normalized DC Current Gain

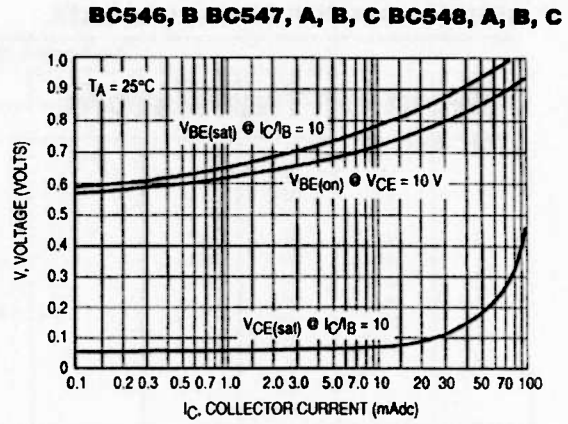

Figure 2. "Saturation" and "On" Voltages

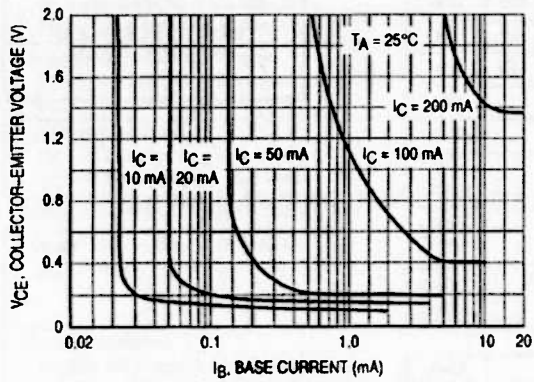

Figure 3. Collector Saturation Region

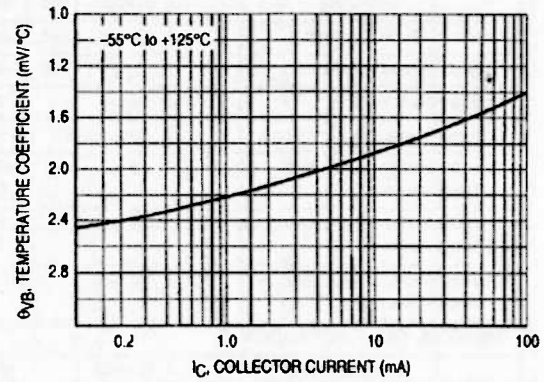

Figure 4. Base-Emitter Temperature Coefficient

BC547/BC548

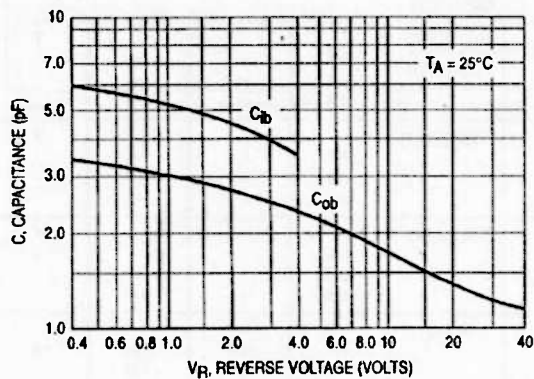

Figure 5. Capacitances

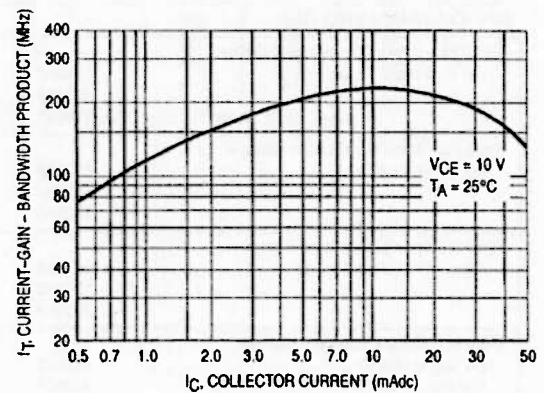

Figure 6. Current-Gain - Bandwidth Product

Vedlegg - 4

Philips Semiconductors

Product specification

N-channel enhancement mode
vertical D-MOS transistor

BSS89

LIMITING VALUES

In accordance with the Absolute Maximum Rating System (IEC 134).

SYMBOL	PARAMETER	CONDITIONS	MIN.	MAX.	UNIT
V_{DS}	drain-source voltage (DC)		-	200	V
V_{GSO}	gate-source voltage (DC)	open drain	-	± 20	V
I_D	drain current (DC)		-	300	mA
I_{DM}	peak drain current		-	1.2	A
P_{tot}	total power dissipation	$T_{amb} \leq 25^\circ\text{C}$; note 1	-	1	W
T_{stg}	storage temperature		-55	+150	$^\circ\text{C}$
T_j	junction temperature		-	150	$^\circ\text{C}$

THERMAL CHARACTERISTICS

SYMBOL	PARAMETER	CONDITIONS	VALUE	UNIT
$R_{th(j-a)}$	thermal resistance from junction to ambient	note 1	125	K/W

Note to the Limiting values and Thermal characteristics

1. Device mounted on a printed-circuit board, maximum lead length 4 mm; mounting pad for drain lead minimum 10×10 mm.

CHARACTERISTICS

$T_j = 25^\circ\text{C}$ unless otherwise specified.

SYMBOL	PARAMETER	CONDITIONS	MIN.	TYP.	MAX.	UNIT
$V_{(BR)DSS}$	drain-source breakdown voltage	$V_{GS} = 0$; $I_D = 250 \mu\text{A}$	200	-	-	V
V_{GSth}	gate-source threshold voltage	$V_{DS} = V_{GS}$; $I_D = 1 \text{ mA}$	0.8	-	2.8	V
I_{DSS}	drain-source leakage current	$V_{DS} = 60 \text{ V}$; $V_{GS} = 0$	-	-	200	nA
		$V_{DS} = 200 \text{ V}$; $V_{GS} = 0$	-	0.1	60	μA
I_{GSS}	gate leakage current	$V_{DS} = 0$; $V_{GS} = \pm 20 \text{ V}$	-	-	± 100	nA
R_{DSon}	drain-source on-state resistance	$V_{GS} = 10 \text{ V}$; $I_D = 400 \text{ mA}$	-	4.5	6	Ω
$ y_{fs} $	forward transfer admittance	$I_D = 400 \text{ mA}$; $V_{DS} = 25 \text{ V}$	140	350	-	mS
C_{iss}	input capacitance	$V_{DS} = 25 \text{ V}$; $V_{GS} = 0$; $f = 1 \text{ MHz}$	-	45	-	pF
C_{oss}	output capacitance	$V_{DS} = 25 \text{ V}$; $V_{GS} = 0$; $f = 1 \text{ MHz}$	-	15	-	pF
C_{rss}	reverse transfer capacitance	$V_{DS} = 25 \text{ V}$; $V_{GS} = 0$; $f = 1 \text{ MHz}$	-	3.5	-	pF
Switching times (see Figs 2 and 3)						
t_{on}	turn-on time	$V_{GS} = 0$ to 10 V ; $V_{DD} = 50 \text{ V}$; $I_D = 250 \text{ mA}$	-	5	-	ns
t_{off}	turn-off time	$V_{GS} = 10$ to 0 V ; $V_{DD} = 50 \text{ V}$; $I_D = 250 \text{ mA}$	-	15	-	ns

Vedlegg - 5

Generelle laplacetransformasjoner:

	Tidsfunksjon	Laplacetransform
1	$u(t)$	$U(s)$
2	$k_1 \cdot u_1(t) + k_2 \cdot u_2(t)$	$k_1 \cdot U_1(s) + k_2 \cdot U_2(s)$
3	$u'(t)$	$sF(s) + f(0)$
4	$\int_0^t u(\tau) d\tau$	$\frac{1}{s} U(s)$
5	Sprang med høyde U_0 (pulsflanke)	$\frac{U_0}{s}$
Sluttverditeoremet:		$\lim_{s \rightarrow 0} sF(s) = \lim_{t \rightarrow \infty} f(t)$

Noen konkrete sprang(puls)responser når sprang(puls)høyden er U_0 :

(Du finner mange flere varianter i en matematisk tabell)

	Transferfunksjon $H_A(s)$	Respons på sprang(puls) med høyde U_0
Lavpass (RC)	$\frac{K}{s\tau + 1} \quad \tau = RC$	$u(t) = KU_0(1 - e^{-t/\tau})$
Høypass (RC)	$K \frac{s\tau}{s\tau + 1} \quad \tau = RC$	$u(t) = KU_0 e^{-t/\tau}$
Integrator (C)	K/s	$u(t) = K \cdot U_0 \cdot t$
Lav og Høypass (RC)	$\frac{K(s\tau_1 + 1)}{(s\tau_2 + 1)} \quad \tau_1 = R_1C, \tau_2 = R_2C$	$u(t) = KU_0(1 + \frac{\tau_1 - \tau_2}{\tau_2} e^{-t/\tau_2})$
Lavpass (RLC), VCVS	$\frac{K}{((\frac{s}{2\pi f_0})^2 + (\frac{s}{2\pi f_0})\frac{1}{Q} + 1)}$	$u(t) = KU_0 \left(1 - \frac{2Qe^{-\pi f_0 t/Q}}{\sqrt{4Q^2 - 1}} \cos(\sqrt{4Q^2 - 1} \pi f_0 t / Q - \varphi) \right)$ $\varphi = \text{Arcsin} \zeta \quad \text{når } Q \geq \frac{1}{2}$

Sammenhengen mellom frekvensrespons $A(f)$ og transferfunksjonen $H_A(s)$ for en krets:
Bytt ut laplacevariabelen s i transferfunksjonen $H_A(s)$ med $2\pi j f$ og ta modulus (absoluttverdi):
 $A(f) = |H_A(2\pi j f)|$.